

**Posudek oponenta
na rigorózní práci Mgr. Martina Malúše
„Svoboda projevu a její meze podle zvláštní části trestního zákona“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 96 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, tří kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je poměrně obsáhlý a kromě literárních prací zahrnuje bohatou judikaturu, a to i zahraniční. Předložená rigorózní práce po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku nesporně netradiční a aktuální, avšak současně dosti obtížnou, v teorii i v praxi vyvolávající řadu otázek.

Po stručném úvodu, ve kterém autor charakterizuje cíl své práce, se dále zabývá fenoménem svobody projevu a jejím zakotvení v ústavním pořádku České republiky a v mezinárodních smlouvách. Stručný přehled filozofických a historických kořenů svobody projevu je výstižný a dostatečně ilustrativní. Přehledně je zpracována analýza ustanovení článku 17 Listiny, opírající se o literaturu a nálezy Ústavního soudu, zvláště pokud jde o možné limity svobody projevu. Rovněž rozbor mezinárodních dokumentů (Evropská úmluva o ochraně lidských práv, Charta základních práv Evropské unie, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Všeobecná deklarace lidských práv) je velmi pečlivý a ústí ve vzájemné srovnání těchto dokumentů.

Jádrem práce je kapitola, zabývající se omezením svobody projevu ve zvláštní části trestního zákona. Rozbor jednotlivých skutkových podstat trestných činů je velmi podrobný a opírá se o publikovanou literaturu, judikaturu a nálezy Ústavního soudu. Kladně třeba hodnotit, že autor se v řadě případů dovolává i méně známé judikatury z období tzv. první republiky, která je ovšem i dnes velmi podnětná a překvapuje svojí fundovaností a vyspělostí. Jednoznačně lze souhlasit s názorem autora na subsidiaritu trestní represe v případech analyzovaných trestných činů. Třeba ovšem poznamenat, že účinností zák. č. 413/2005 Sb. došlo k v souvislosti s přijetím zákona č. 412/2005 Sb. k jistým terminologickým (utajovaná skutečnost – utajovaná informace) změnám v textu zákona. Tyto změny se však v rámci korektur hotového textu autoru patrně nepodařilo již podchytit. K rozboru ustanovení § 217 tr. zák. třeba připomenout, že zákonný název tohoto trestného činu od účinnosti zák. č. 218/2003 Sb. již nehovoří o ohrožování „mravní“ výchovy mládeže. Záslužně je velká pozornost věnována sporné problematice ustanovení § 260 až 261a tr. zák.

V závěru své práce autor shrnuje poznatky, ke kterým dospěl. Správně upozorňuje na výrazné vývojové změny, ke kterým u nás došlo po roce 1989 jednak v pojmání svobody projevu a jednak v zákonných omezení této svobody. Po provedeném rozboru autor uzavírá, že až na dílčí výhrady, které ve své práci uvedl, považuje současnou trestněprávní limitaci svobody projevu za vyhovující.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autor nesporně prokázal znalost zkoumané problematiky, a to především pokud jde o pozitivní právní úpravu a její zpracování v dosavadní literatuře, judikatuře i v nálezech Ústavního soudu, a to včetně otázek souvisejících. Autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí odborné práce. Předložená práce splňuje obsahové i formální požadavky kladené na rigorózní práci.

Při ústní obhajobě by autor měl vyjádřit své stanovisko ke správnosti názoru Nejvyššího soudu ČR, vyjádřeného v rozhodnutí 5 Tdo 983/2002, který cituje na straně 68 své práce.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě rigorózní práce a po úspěšném složení ústní zkoušky byl Mgr. Martinu Malúšovi udělen titul doktora práv.

V Praze dne 3.3.2006

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent